

**СИЛАБУС КУРСУ
ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ. (ФОРТЕПІАНО, КЛАВІШІ)**

за спеціальністю 025 «Музичне
мистецтво» галузі знань 02
«Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Мова викладання: українська.

Керівники курсу:

Полянський В'ячеслав Анварович,
заслужений діяч мистецтв України, професор.

Контактна інформація: slavaslava1945@gmail.com

Полянський Тимур В'ячеславович, заслужений
діяч мистецтв України, доцент

Контактна інформація: slavaslava1945@gmail.com

Прореквізити дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради.

Постреквізити дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика, Звукорежисерська практика

Призначення дисципліни

Мета навчальної дисципліни - Сформувати вміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (акордеон) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на акордеоні;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;

- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри.
- вміння працювати в естрадному колективі.

Завдання: розвиток художнього мислення; формування практичних виконавських навичок; активізація творчих здібностей.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Додатковий інструмент» фортепіано, клавіші сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Компетенції	Шифр
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

Зміст і структура курсу

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни «Додатковий інструмент» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких **програмих результатів навчання (ПРН):**

Програмих результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Практична спрямованість

Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент фортепіано, клавіші» є вибірковою дисципліною навчального курсу, який розроблено на основі освітньої програми, робочої навчальної програми підготовки бакалаврів з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент» вивчає: теоретичну складову – реалізується у ході індивідуальних; практичну складову – здійснюється у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання; самостійна робота студентів – реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у поза аудиторних домашніх заняттях. Навчальний курс розрахований для опанування студентом навичок гри на додатковому музичному інструменті, який можна застосовувати у навчальному процесі та майбутній музично-педагогічній діяльності.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120

Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.

Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год. Вид

підсумкового контролю: Колоквіум. Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Мета та завдання курсу. Ознайомлення з планом роботи на навчальний рік. Історичні відомості про музичний інструмент. Еволюція та розвиток виконавської майстерності гри на музичному інструменті. Посадка, постановка рук.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Вивчити відповідну аплікатуру, виконувати штрихами (legato) у гамах для досягнення відповідного темпу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 3. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерних музичних твори з репертуару 1 класів ДМШ	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Будова музичного інструменту. Основні частини будови інструменту.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Вивчити відповідну аплікатуру, виконувати штрихами (nonlegato) у гамах для досягнення відповідного темпу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 6. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерних музичних твори з репертуару 2 класу ДМШ	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ II, II курс, III семестр			
1, 2	Тема 7. Набування навичок читання з аркушу та транспонування.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Вивчити відповідну аплікатуру, виконувати штрихами (staccato) у гамах для досягнення відповідного темпу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерних музичних твори, один з яких транспонувати. Читання з аркушу 4-5 музичних	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи

	творів.		
9, 10	Тема 10. Набування навичок підбору на слух	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 11. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Вивчити відповідну аплікатуру, виконувати штрихами (<i>legato</i> , <i>nonlegato</i> , <i>staccato</i>) у гамах для досягнення відповідного темпу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 музичних твори. Підібрати на слух 4-5 твори пісенного репертуару.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ III, II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Теоретичний аналіз програмних творів. Розібрати фактуру та аплікатуру творів з репертуару. Ознайомитись з жанрово-композиційною структурою твору великої форми, п'єси. Написати анотацію.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 музичних твори, один з яких крупної форми.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. Значення технічної майстерності у виконавській практиці музиканта. Розібрати особливості нотного тексту програмних етюдів	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерні музичні твори, підбір по слуху 2-3 твори пісенного репертуару. Читання з аркушу 2-3 творів	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ VI; III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. Теоретичний аналіз програмних творів. Робота над поліфонічним твором. нотний текст, темою і голосоведіння у поліфонічному творі.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

3, 4, 5	Тема 20. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності при роботі над гамами, вправами, етюдами.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 музичних твори, один з творів – поліфонічної фактури. Підбір по слуху 2-3 творів пісенного репертуару. Читання з аркушу 2-3 творів	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 22. Теоретичний, гармонічний аналіз програмних творів. Жанрово-композиційна структура твору великої форми. Етапи розучування творів великої форми.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерні музичні твори один з яких крупної форми, підбір по слуху 2-3 творів пісенного репертуару. Читання з аркушу 2-3 творів	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого

освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Бай Біль. Формування звуко-тембральних уявлень майбутніх учителів музики в процесі фортепіанного навчання [Текст] : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / Бай Біль ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К., 2014. - 21 с.
2. Гусєв, Ігор Іванович. Джазові та естрадні п'єси українських композиторів для фортепіано [Ноти] / І. І. Гусєв, Расім Рамазанов. - Вінниця : Нова книга, 2008. - 68 с.
3. Давидов, Сергій Петрович. Фактурна організація джазового твору (на матеріалі фортепіанного мистецтва) [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Давидов Сергій Петрович ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2015. - 20 с.
4. Дружинець М. Музичне естрадне мистецтво: жанрово стилєва специфіка та еволюція. <https://ws-conference.com/webofscholar> 8(26), Vol.2, August 2018
5. Н. Ю. Зимогляд. Фортепіанне виконавство України в 30-ті рр. ХХ ст Культура України. Випуск 45. 2014
6. Зеленін В. В. Психолого-педагогічні умови професійної самоактуалізації музикантів-виконавців : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / В. В. Зеленін; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. - К., 2012. - 20 с.
7. Капелюшок-Войченко, О. М. Вплив джазової музики на оновлення змісту навчання сучасної молоді України. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/SOC_Gum/mz/2010
8. В.Г. Кіреєва, Н.І. Логвиненко. Сучасні тенденції українського фортепіанного репертуару. «Наука. Релігія. Суспільство» № 1'2012.
9. Кузнецова В. Методика навчання гри на інструменті (фортепіано) Програма, конспект для вищих закладів культури і мистецтв першого і другого рівнів акредитації, Вінниця, «нова книга», 2010.
10. Лозенко К. О. Синестезія як спосіб осягнення смислу музичного твору: теорія і практика ХХ - початку ХХІ століть : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / К. О. Лозенко; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Харків, 2016.
11. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. «Музика в ділозі з сучаністю: освітні, мистецтвознавчі, культурологічні студії/ К.:КНУКіМ, 2021. – 384С.
12. Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. "Музичне мистецтво" / Н. В. Назаренко; Держ. закл. "Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка". - Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Т. Шевченка", 2012. - 207 с.
13. Опарик Л.М. Теорія і методика читання музики з листа в класі фортепіано. Методичні рекомендації. – Київ, 2010.
14. Піхтар О.А. Фортепіанно-виконавське мистецтво: до проблеми оновлення методики виховання. Інноваційна педагогіка. Вип.6, К.:2018р. 73-76с.
15. Популярні, улюблені, незабутні [Ноти] : естрада, романс, джаз / пер. для фортепіано Л. В. Жул'євої ; [ред. Є. Д. Колесник]. - Вінниця : Нова Книга, 2013.
16. Пітерсон О. Джазові зошити 1-3. Київ: Музична Україна, 2014. 48с.
17. Полянський В. Американські блюзи. Київ: Мелосвіт, 2004. 64 с.
18. Полянський, В'ячеслав. Королі джазу [Текст] : сім етюдів-імпровізацій про зачинателів джазового піанізму / В. Полянський. - Л. : Кальварія, 2004. - 128 с
19. Полянський, Тимур В'ячеславович. Традиційний джаз [Текст] / Тимур Полянський. - Київ : Музична Україна, 2015. - 333, [1] с. : фот., ноти. - Бібліогр.: с. 262-265.
20. Симоненко В. Лексикон джаза. – К., 1981.
21. Симоненко В. Мелодии джаза. Антология. – изд. 2-е, доп. и перераб. – К., 1972.
22. Сливко С. А. Формування музично-слухової активності студентів мистецьких спеціальностей у процесі інструментально-виконавської підготовки : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / С. А. Сливко; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К., 2013. - 20 с.

23. Сокол О. Виконавські ремарки: образ світу і музичний стиль / О. Сокол. - Одеса : Астропринт, 2013. - 276 с.
24. Толочко Л. М., Зиско В. В. Історія фавориту інструментального виконання двох останніх століть. XIV Міжнародна наукова інтернет-конференція ADVANCED TECHNOLOGIES OF SCIENCE AND EDUCATION
25. А. С. Шевченко. Естрадно-джазова освіта в Україні: проблеми розвитку. Актуальні питання мистецької освіти та виховання, 2018. – Вип. 1 (11).
26. Lopes, Paul. The rise of a jazz art world [Text] / P. Lopes. - Cambridge : Cambridge UP, 2002. - VII, 294 p. - Бібліогр.: p.279-286.
27. Dorůžka, Lubomír. Tvá jazzu [Text] / L. Dorůžka, J. Škvorecký. - Praha : Státní hudební vydav., 1964. – 321p
28. Berendt, Joachim. The new jazz book [Text] : a history and guide / J. Berendt. - London : Jazz book club : Peter Owen, 1965. - 314 p.
29. The Beatles. 100 Hits for All Keyboards. Wise Publications. 1988. 207p.
30. George Gershwin. Selected Songs, at the Piano, Chappell & CO. LTD., London, w.1.155 p.
31. Easy 4-Chord Keyboard Songbook: Popular Hits, Wise Publications. UK. 2015. 24 p.
32. Evans P., Scott D. 100 of Best Songs Ever! For Keyboard. Musik Sales Ltd. 2000.230 p.
33. Schmitz M. Jazz Parnass fur Klavier. Band 1, 2. VEB Deutscher Verlag Musik Leipzig.1979. 151 p.
34. Woods T. Easy Soloing for Blues Keyboard. Alfred Publishing Co inc. USA. 2007. 47 p.
35. ISSN 2353-8406 Knowledge, Education, Law, Management 2021 № 3 (39), vol. 1
36. Viktoriia Kushch. Współczesne interpretacje utworów kameralno-wokalnych iwana karabycia DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.3.1.19>

Політика навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент фортепіано, клавіші» вирішуються художні, звукові, технічні завдання, з'являється вміння самостійно визначати завдання професійного та особистого розвитку.

Головне завдання викладача полягає у тому, щоб навчити здобувача освіти умінню наполегливо відпрацьовувати технічні прийоми гри, відтворювати всі деталі нотного тексту, збагатити арсенал засобів художньої виразності гри на електрогітарі. Запорукою успішної роботи є осмислення технічного завдання, апробація виконавських прийомів на занятті і закріплення набутих навичок в процесі самостійної роботи. Методичною установкою викладача в процесі навчання гри на додатковому музичному інструменті є поступове накопичення знань і умінь, можливість реалізувати набуті здобувачами освіти знання в процесі роботи над музичними творами. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння навичками **soft skills**:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом

поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

Диференційований залік / екзамен – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедри

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %

Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

Розподіл балів, які отримують студенти (індивідуальні заняття та самостійна робота)

МОДУЛЬ 1								
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	СР	МК	ВСЬОГО
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 2								
Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	СР	МК	ВСЬОГО
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 3								
Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	СР	МК	ВСЬОГО
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
Т 19	Т 20	Т 21	Т 22	Т 23	Т 24	СР	МК	ВСЬОГО
10	10	10	10	10	10	10	30	100

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання**

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	90-100	A
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59	FX
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухо-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність»

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

СИЛАБУС КУРСУ «ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ» БАС-ГІТАРА

за спеціальністю 025 «Музичне

мистецтво» галузі знань

02 «Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Мова викладання: українська.

Керівники курсу

Лохманюк Іван Ігорович

викладач кафедри

«Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: +38 067 509 18 39

Шаршов Євген Юрійович викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: +38 096 727 15 20

Прореквізити дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради, Майстерність актора, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізити дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика

Призначення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Спеціальний клас за видами. Бас-гітара» є опанування музичного матеріалу, свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної і музичної педагогіки; доцільність практичного використання шедеврів світового музичного мистецтва різних епох, творів видатних композиторів - класиків та сучасних авторів, новітніх індивідуально-особистісних педагогічних технологій.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні

художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Мета курсу:

Сформувати уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (бас-гітара) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на гітарі;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри;
- вміння акомпанувати на гітарі, застосовуючи акорди.

Завдання дисципліни: засвоєння студентами теоретичних знань та практичних навичок гри: розвиток музичного слуху, техніки, опанування знань зі звукової культури; оволодіння уміннями звукоутворення; стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості та самостійності, для подальшого розвитку професійної діяльності майбутніх естрадних музикантів,

- навчити студентів самостійно застосовувати знання для засвоєння та розвитку виконавських умінь і навичок;
- створити належну теоретичну основу для вільного володіння понятійним апаратом;
- сформувати вміння застосовувати теоретичні знання у виконавській практиці.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Спеціальний кас за видами. Бас-гітара» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей. Загальні (ЗК), Спеціальні (СК):

Компетенції	Шифр
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Додатковий інструмент Бас-гітара»

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14

Практична спрямованість

Складання методично продуманих програм на основі диференційованого підходу до навчання є невід'ємною умовою успішної роботи викладача та студента. Художній розвиток у порівнянні з розвитком технічним значно більше залежить від індивідуальних особливостей, інтересів та творчих імпульсів здобувача освіти. Саме в індивідуальному підході до питань художнього розвитку з найбільшою силою виявляється творча сутність музичної педагогіки.

Прогресивний розвиток виконавської майстерності студента забезпечується завдяки дотриманню принципів загальної та музичної педагогіки:

- свідомого самовдосконалення;
- індивідуального підходу;
- наступності навчання;
- поступового ускладнення навчального матеріалу;
- використання засобів наочності;
- опори на музично-слуховий контроль;
- розширення досвіду виконавської просвітницької діяльності.

У процесі опанування дисципліни у майбутнього фахівця музичного мистецтва формується здатність до аналізу результатів власної виконавської діяльності, вільне оволодіння музичним інструментом, художня інтерпретація музичних творів, здатність розвивати оцінні та рефлексивні вміння, активізувати когнітивну сферу та максимальний розвиток пізнавальних можливостей.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120

Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.

Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год.

Вид підсумкового контролю: Колоквіум. Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Знайомство з студентом; основи постановки, вивчення діапазону та розташування нот на грифі.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування. Відомості про правильне звукоутворення. Способи звуковидобування.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи..
6, 7, 8	Тема 3. Вивчення гам.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	4	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Робота над етюдами.	5	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ 2, II курс, III семестр			
1, 2	Тема 7. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	4	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного технічного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Фразування та штрихи.	5	Аналіз методичної, наукової літератури з

			питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Робота над п'єсами.	6	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи
9, 10	Тема 10. Розвиток навичок читання нот з листа. Розвиток навичок транспонування	4	Аналіз методичної, наукової літератури тема – значення читання з листа в творчій діяльності спеціаліста. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи
11, 12, 13	Тема 11. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів. Підбір по слуху.	5	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Основи джазового акомпанементу.	6	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ 3, II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	4	Аналіз відеозаписів з теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, tapping”.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Техніки “hummer-on, pull-off”, вправи на легато.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. Читання з аркушу.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Принципи підбору на слух.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Використання ладів народної музики.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ 4, III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. Техніка “chicken-picking” в обіграванні аккордів.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 20. Вивчення “swing” та “shafle”	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

	цілотної гамми.		
9, 10	Тема 22. Вивчення більш складних творів. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Блюзова гама та секвенції.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Транспонування та читання з аркушу більш складних творів.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Авдонін Е. Ветерани-гітаристи згадують // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
2. Алмейда Л. Класична гітара в джазі. Київ : Музична Україна, 1987. 56 с.
3. Андріанов Д. 5 елементів імпровізації. Самовчитель +DVD відео
4. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Частина 1.
5. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Навчальний курс. Частина 2.
6. Баранова Л. М. Актуальні проблеми кроскультурної підготовки майбутніх учителів в Україні / Л. М. Баранова // Вісник Чернігівського національного університету ім. Т. Г. Шевченка : Педагогічні науки. –Чернігів, 2018. – С. 12–15.
7. Брижата О. Вибір методик для індивідуальних стилів навчання / Ольга Брижата // Відкритий урок. – 2012. – № 3. – С. 46–50.
8. Бруно Д. Мистецтво гри медіатором +DVD відео
9. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі / Лео Вітошинський ; пер. з нім. Л. Мельник. – Львів : БаК, 2006. – 282 с.
10. Гитара от блюза до джаз-рока [Ноты] : сборник: Популярные джазовые пьесы / ред., сост. Ю. В. Дмитриевский, ред., сост. С. Н. Колесник, ред., сост. В. А. Манилов. Киев : Музична Україна, 1986. 95 партит. (с.).
11. Іванюк В. Інноваційні прийоми гри на гітарі: педагогічний аспект // Актуальні проблеми мистецько-педагогічної освіти. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2018. С. 76–80
12. Кондрашова Л. В. Емоційна домінанта підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності / Лідія Валентинівна Кондрашова // Рідна школа. – 2010. – № 7–8. – С. 14–19.

13. Михайленко М. П. Довідник гітариста / Микола Петрович Михайленко, Фан ДіньТан. – Київ : Fan's company, 1998. – 246 с.
14. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
15. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні. 2018. № 11. 48 с.
16. Михаськова М. А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук / Михаськова Марина Анатоліївна. – Київ, 2007. – 235 с.
17. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мист. / Є. Г. Мошак. – Одеса, 2012. – 16 с
18. Нестерова А. Грані гітари – грані особистості // Гітара в Україні. 2010. № 3. 48 с
19. Олексюк О. М. Діагностика мистецької компетентності студентів: пошук методичного інструментарію / Ольга Миколаївна Олексюк // Вища освіта України. Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – Київ, 2010. – Дод. 4, том V. – 572 с.
20. Прийоми до фінгерстайлу [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.guitartricks.com/techniques.php>
21. Салан К., Цимбал С. Гітара – крок за кроком. Київ, 2016. 171 с.
22. Филиберто Р. Школа гри на бас-гітарі. Частина 1
23. Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
24. Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
25. Чеченя К. BARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с.
26. Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
27. Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
28. Achard K. History and Development of the American Guitar / Ken Achard. USA – 1990. –Vol. 3. – № 3. – P. 13–14.
29. Du Brock A. Travis Picking: A Guitarist's Guide to Fingerpicking Techniques,
30. Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков
31. Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
32. Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
33. G. Moore “Blads & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
34. Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
35. J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
36. Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.
37. Jazz. Vol. Arranged and performed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64 с.
38. Joe Satriani “Balads” сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
39. Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
40. Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57 с.
41. Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.
42. Patterns, and Styles Paperback /Andrew Du Brock. – USA : Hal Leonard, 2011. – 60 p.
43. Percussive fingerstyle [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу : <https://www.musicradar.com/tuition/guitars/percussivefingerstyle-with-jon-gomm-602201>
44. Peer Gynt.E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
45. Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с.
46. Rockability Vol 20. Guitar Play Along./ Hal Leonard Corporation. – 56 с.
47. Taylor J. Toneproduction on classical guitar / JohnTaylor. – London : Musical News Services Ltd, 1978. – 80 p.
48. Tennant S. Pumping Nylon / Scott Tennant. – Van Huys : Alfred Publishing Company, 1998. – 95 p.

Політика навчальної дисципліни

Курс додатковий музичний інструмент Бас-гітара призначений для:

- Поєднання методичних прийомів, що йдуть від класичних шкіл, з сучасними підходами.
- Збагачення педагогічного репертуару творами сучасних авторів.
- Синтезу національних традицій гітарного виконавства.
- Використання в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя різних типів сучасного гітарного інструментарію.
- Опанування майбутнім вчителем музичного мистецтва основ фінгерстайлу.
- Використовувати метод порівняння, який дозволяє співвідносити ступінь використання традиційних та інноваційних прийомів
- Реалізації знань та умінь студентів з питань значення історико-культурних явищ та процесів в Україні, вписуючи їх у європейський і світовий контекст.

Процес навчання студентів проходить у формі індивідуальних занять, яка базується на принципі інтегративного засвоєння знань та формування відповідних вмінь, що сприяє послідовному, розгорнутому у часі процесу професійного становлення студента як гітариста, розвитку його музичних, виконавських та просвітницьких здібностей в їх взаємодії. Індивідуальний навчальний план-програма студента з «Додаткового музичного інструменту Бас-гітара» на кожний семестр має бути спланований таким чином, щоб забезпечувати безперервний навчальний процес, опанування основних музичних форм та жанрів творів відповідно до рівня інструментальної підготовки студента.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

- **Диференційований залік / екзамен** – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

**Розподіл балів, які отримують студенти
(індивідуальні заняття та самостійна робота)**

МОДУЛЬ 1								
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 2								
T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

МОДУЛЬ 3								
T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання**

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмій, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	90-100	A
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкриті недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59	FX
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному

році. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського» https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist.pdf

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Методи навчання

- формування умінь та навичок;
- застосування в процесі навчання знань міждисциплінарних дисциплін;
- закріплення вмінь та навичок
- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль;
- словесні – розповідь, пояснення;
- наочні – власний показ за інструментом, ілюстрація;
- частково-пошуковий;
- метод проблемного викладання.

СИЛАБУС КУРСУ

«ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕЛЕКТРОГІТАРА»

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Мова викладання: українська.

Керівники курсу:

Пахомов Артем Сергійович
викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради»
Контактна інформація:
art1ragnarr@gmail.com

Ширяєв Андрій Анатолійович –
викладач кафедри «Музичне мистецтво
естради»
Контактна інформація:
+380 98 538 48 16

Прореквізіти дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради, Майстерність актора, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізіти дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика, Звукорежисерська практика

Призначення дисципліни

Мета курсу:

Сформуванню умінь і навичок правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (електрогітара) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на гітарі;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;

- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри;
- вміння акомпанувати на гітарі, застосовуючи акорди.

Завдання: розвиток художнього мислення; формування практичних виконавських навичок; активізація творчих здібностей.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Додатковий інструмент» електрогітара сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Компетенції	Шифр
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

Зміст і структура курсу

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції.

ПРН 14

Практична спрямованість

Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент електрогітара» є вибірковою дисципліною навчального курсу, який розроблено на основі освітньої програми, робочої навчальної програми підготовки бакалаврів з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025«Музичне мистецтво». Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент» вивчає: теоретичну складову – реалізується у ході індивідуальних; практичну складову – здійснюється у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання; самостійна робота студентів – реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у поза аудиторних домашніх заняттях. Навчальний курс розрахований для опанування студентом навичок гри на додатковому музичному інструменті, який можна застосовувати у навчальному процесі та майбутній музично-педагогічній діяльності.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120

Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.

Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год.

Вид підсумкового контролю: Колоквіум. Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Знайомство з студентом; основи постановки, вивчення діапазону та розташування нот на грифі.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Будова електрогітари,	5	Опрацювати наукову та методичну

	основи звуковидобування. Відомості про правильне звукоутворення. Способи звуковидобування.		літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 3. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Робота над етюдами.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	5	
14, 15, 16	Тема 6. Вивчення гамм. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ II, II курс, III семестр			
1, 2	Тема 7. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Фразування та штрихи.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 10. Розвиток навичок читання нот з листа.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 11. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Основи джазового акомпанементу.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ III, II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Робота над <i>vibrato</i> та <i>бендам</i> , використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Техніка " <i>sweep</i> " як спосіб виконання арпеджіо.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Техніка " <i>Tepping</i> " як спосіб виконання арпеджіо. " <i>Tepping</i> " в імпровізації.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів " <i>sweep, tepping</i> ".	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Техніки " <i>hammer-on, pull- off</i> ", вправи на легато. Техніка " <i>chicken-picking</i> " в обіграванні аккордів.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ VI; III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. Основи джазової імпровізації.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

3, 4, 5	Тема 20. Використання ладів народної музики.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Вивчення “swing” та “shafle”	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 22. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотної гамми.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Блюзова гама та секвенції.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмій і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Авдонін Е. Ветерани-гітаристи згадують // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
2. Алмейда Л. Класична гітара в джазі. Київ : Музична Україна, 1987. 56 с.
3. Андріанов Д. 5 елементів імпровізації. Самовчитель +DVD відео
4. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Частина 1.
5. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Навчальний курс. Частина 2.
6. Баранова Л. М. Актуальні проблеми кроскультурної підготовки майбутніх учителів в Україні / Л. М. Баранова // Вісник Чернігівського національного університету ім. Т. Г. Шевченка : Педагогічні науки. –Чернігів, 2018. – С. 12–15.
7. Брижата О. Вибір методик для індивідуальних стилів навчання / Ольга Брижата // Відкритий урок. – 2012. – № 3. – С. 46–50.
8. Бруно Д. Мистецтво гри медіатором +DVD відео

9. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі / Лео Вітошинський ; пер. з нім. Л. Мельник. – Львів : Бак, 2006. – 282 с.
10. Гитара от блюза до джаз-рока [Ноты] : сборник: Популярные джазовые пьесы / ред., сост. Ю. В. Дмитриевский, ред., сост. С. Н. Колесник, ред., сост. В. А. Манилов. Киев : Музична Україна, 1986. 95 партит. (с.).
11. Іванюк В. Інноваційні прийоми гри на гітарі: педагогічний аспект // Актуальні проблеми мистецько-педагогічної освіти. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2018. С. 76–80
12. Кондрашова Л. В. Емоційна домінанта підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності / Лідія Валентинівна Кондрашова // Рідна школа. – 2010. – № 7–8. – С. 14–19.
13. Михайленко М. П. Довідник гітариста / Микола Петрович Михайленко, Фан ДіньТан. – Київ : Fan's company, 1998. – 246 с.
14. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
15. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні. 2018. № 11. 48 с.
16. Михаськова М. А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук / Михаськова Марина Анатоліївна. – Київ, 2007. – 235 с.
17. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мист. / Є. Г. Мошак. – Одеса, 2012. – 16 с
18. Нестерова А. Грані гітари – грані особистості // Гітара в Україні. 2010. № 3. 48 с
19. Олексюк О. М. Діагностика мистецької компетентності студентів: пошук методичного інструментарію / Ольга Миколаївна Олексюк // Вища освіта України. Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – Київ, 2010. – Дод. 4, том V. – 572 с.
20. Прийоми до фінгерстайлу [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.guitartricks.com/techniques.php>
21. Салан К., Цимбал С. Гітара – крок за кроком. Київ, 2016. 171 с.
22. Филиберто Р. Школа гри на бас-гітарі. Частина 1
23. Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
24. Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
25. Чеченя К. BARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с.
26. Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
27. Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
28. Achard K. History and Development of the American Guitar / Ken Achard. USA – 1990. –Vol. 3. – № 3. – P. 13–14.
29. Du Brock A. Travis Picking: A Guitarist's Guide to Fingerpicking Techniques,
30. Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков
31. Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
32. Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
33. G. Moore “Blads & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
34. Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
35. J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
36. Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.
37. Jazz. Vol. Arranged and performed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64 с.
38. Joe Satriani “Balads” сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
39. Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
40. Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57 с.
41. Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.

42. Patterns, and Styles Paperback /Andrew Du Brock. – USA : Hal Leonard, 2011. – 60 p.
43. Percussive fingerstyle [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу : <https://www.musicradar.com/tuition/guitars/percussivefingerstyle-with-jon-gomm-602201>
44. Peer Gynt.E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
45. Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с.
46. Rockability Vol 20. Guitar Play Along./ Hal Leonard Corporation. – 56 с.
47. Taylor J. Toneproduction on classical guitar / JohnTaylor. – London : Musical News Services Ltd, 1978. – 80 p.
48. Tennant S. Pumping Nylon / Scott Tennant. – Van Huys : Alfred Publishing Company, 1998. – 95 p.

Політика навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент електрогітара» вирішуються художні, звукові, технічні завдання, з'являється вміння самостійно визначати завдання професійного та особистого розвитку.

Головне завдання викладача полягає у тому, щоб навчити здобувача освіти умінню наполегливо відпрацьовувати технічні прийоми гри, відтворювати всі деталі нотного тексту, збагатити арсенал засобів художньої виразності гри н електрогітарі. Запорукою успішної роботи є осмислення технічного завдання, апробація виконавських прийомів на занятті і закріплення набутих навичок в процесі самостійної роботи. Методичною установкою викладача в процесі навчання гри на додатковому музичному інструменті є поступове накопичення знань і умінь, можливість реалізувати набуті здобувачами освіти знання в процесі роботи над музичними творами. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння навичками **soft skills**:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як

результатів опанування навчального курсу.

- **Диференційований залік / екзамен** – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедри

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквіуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

Розподіл балів, які отримують студенти (індивідуальні заняття та самостійна робота)

МОДУЛЬ 1

T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 2								
T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 3								
T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	90-100	A
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59	FX
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад,

лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відрховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist.pdf

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Методи навчання

- формування умінь та навичок;
- застосування в процесі навчання знань міждисциплінарних дисциплін;
- закріплення вмінь та навичок
- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль;
- словесні – розповідь, пояснення;
- наочні – власний показ за інструментом, ілюстрація;
- частково-пошуковий;
- метод проблемного викладання.

СИЛАБУС КУРСУ «ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ» САКСОФОН

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань

02 «Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Рукомойніков Олександр Валентинович,

заслужений артист України, викладач-методист

Контактна інформація: +38 063 562 98 23

Прореквізити дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради, Майстерність актора, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізити дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика, Звукорежисерська практика

Призначення дисципліни

Мета навчальної дисципліни - формування інструментально - виконавської компетентності та розвиток творчого потенціалу студента у процесі засвоєння навчального репертуару для саксофону. Прищепити уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (саксофон) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на саксофоні;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри.
- вміння працювати в естрадному колективі.

Завдання: розвиток художнього мислення; формування практичних виконавських навичок; активізація творчих здібностей.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Додатковий інструмент» саксофон сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Компетенції	Шифр

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни «Додатковий інструмент» саксофон повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14

Практична спрямованість

Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент саксофон» є вибірковою дисципліною навчального курсу, який розроблено на основі освітньої програми, робочої навчальної програми підготовки бакалаврів з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент» вивчає: теоретичну складову – реалізується у ході індивідуальних; практичну складову – здійснюється у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання; самостійна робота студентів – реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у поза аудиторних домашніх заняттях. Навчальний курс розрахований для опанування студентом навичок гри на додатковому музичному інструменті, який можна застосовувати у навчальному процесі та майбутній музично-педагогічній діяльності.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120

Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.

Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год.

Вид підсумкового контролю: Колоквіум. Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ I; I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Знайомство з навичками студентів. Оцінка володіння інструментом.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Загальна постановка. Постановка амбюшуру, рук та дихання.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 3. Звуковедення та артикуляція. Робота над вправами та етюдами. Мажорні та мінорні гами до 2-х знаків та арпеджіо та тризвуки в них. 2 етюди	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Початковий етап роботи над вивченням художніх творів. 2 різнохарактерні п'єси напам'ять.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Опрацювання технічних труднощів художніх творів	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 6. Завершальний етап роботи над художнім твором. Нюансування, штрихи, динаміка.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ II; II курс, III семестр,			

1, 2	Тема 7. Мажорні та мінорні гами до 3-х знаків та арпеджіо та тризвуки в них. 2 етюди	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Робота над ефективними та обов'язковими вправами для розвитку виконавської техніки.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Вдосконалення техніки виконавського дихання. Виконання вправ для розвитку виконавського дихання.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 10. Ознайомлення з роботою над джазовими творами (2 твори напам'ять).	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 11. Розвиток навичок читання з листа та читання літеро-цифрових позначок гармонії (цифровок).	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Музична термінологія.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ III; II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Мажорні та мінорні гами до 4-х знаків та арпеджіо та тризвуки в них. 2 етюди на різні види техніки.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Опрацювання техніки гри прийому вібрато. Вправи.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Стійкість темпу. Образна різноманітність. Концентрація уваги.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. 2 різнохарактерні п'єси напам'ять.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Робота над твором великої форми. Формування гнучкого та спритного виконання.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Принципи читання нот з аркушу. Основи транспонування.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ VI; III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. 2 різнохарактерних твора напам'ять. Закріплення стилевих особливостей: співвідношення темпів, метро-ритмічних та динамічних особливостей, розвиток уяви.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 20. Принципи звуковедення та рівності звучання.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за

			вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Принципи підбору на слух музичних творів	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 22. Формування гнучкого та спритного виконання.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Розвиток володіння драматургічними навичками. Стійкість темпу. Образна різноманітність.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Закріплення стильових особливостей: співвідношення темпів, метро-ритмічних та динамічних особливостей, розвиток уяви.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Музична школа № 80 Джазові твори для саксофона (сопрано, альт, тенор, баритон) та труби для старших класів
2. Журнал Музична школа № 91 Саксофон у джазі.
3. Зотов Д.І. До визначення поняття «школа гри на саксофоні». Культура та інформаційне суспільство XXI століття: матеріали всеукр. наук.- теорет. конф. молодих учених, 22-23 квітня 2015 р. Харків: Харківська державна академія культури, 2015. С. 99-100.
4. Зотов Д.І. Еволюція саксофона у творчості провідних європейських композиторів. Українське музикознавство. Науковометодичний збірник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського. Київ: Національна музична академія України імені П.І. Чайковського, 2016. Вип. 42. С. 320-336.
5. Зотов Д.І. Особливості функціонування психологічної сфери саксофоніста-імпровізатора. Наукові збірки ЛНМА імені М.В. Лисенка. Музикознавчий універсум : збірник статей.

- Львів: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка, 2017. Вип. 41. С. 262-275.
6. Крупей М. В. Теоретичні основи формування виконавської майстерності саксофоніста : посіб. для вищ. та серед. навч. закл. культури і мистецтв III - IV рівнів акредитації / М. В. Крупей; Одес. нац. муз. акад. ім. А.В. Нежданової. - Одеса : Астропринт, 2014. - 494 с. - Бібліогр.: с. 470-489
 7. Анатолий Жульев «Art-Jazz» (Мистецтво-Джаз), Art-Jazz. Джазові п'єси для саксофон-альта та фортепіано, 2014
 8. Крупей М. В. Стильові основи формування виконавської майстерності саксофоніста (у контексті музичної творчості XIX–XX століть) : автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво». Одеса, 2006. 15 с.
 9. Максименко Л. Фундаментальні основи виконавського процесу музиканта саксофоніста: теорія та практичні рекомендації автора. Зб. наук. Праць РДГУ. Рівне. 2017. вип. ІХ. С. 192–198
 10. Максименко Л. Творчий портрет Олександра Мельника в контексті розвитку саксофонного мистецтва України. Наук. записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль. 2013. № 2. С. 23–29.
 11. Мельник О.Ю. Жанрово-стилістичні особливості репертуару квартету саксофоністів «Джаз-класік». Молодий вчений. Херсон, 2018. №8 (60). С. 22-25.
 12. Мимрик М.Р. Особливості формування темброво-виражальних можливостей саксофона (на прикладі камерно-інструментальної творчості Ю. Гомельської та В. Рунчака) [Електронний ресурс]. Мистецтвознавчі записки. Вип. 25, 2014. С. 99-106.
 13. Понькіна А.М. Саксофон у музичній культурі XX століття (на матеріалі сонатної творчості зарубіжних та українських композиторів): автореф. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства, спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Харків: Харківський державний університет мистецтв імені І.П. Котляревського, 2009. 20 с
 14. Степанова А.О. Методичні вказівки до вивчення дисциплін «Основний музичний інструмент» (саксофон) для студентів бакалаврів. Одеса: Університет Ушинського, 2020. 53 с.
 15. Віктор Чуриков. Набуття імпровізаційних навичок при грі на саксофоні. Стаття. Проблеми і перспективи розвитку мистецької освіти в епоху глобалізації / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної (з міжнародною участю) конференції. Житомир, - 2013. С. 123-128.
 16. Віктор Чуриков. Концерт для саксофона та струнного оркестру П.-М. Дюбуа. Стаття. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Па-м'яти Валерія Богданова: Зб. наук. ст. вип. 54/ Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського; відпов. ред.-упор. Ю. П. Величко; ред. Г. І. Ганзбург. Харків: ХНУМ.
 17. Віктор Чуриков. Історія створення саксофона. Стаття. Сучасні парадигми музики, театру та мистецької освіти / Матеріали міжнародній науково – практичній конференції, м. Харків, ХНУМ, 2020. – С. 115 – 130.
 18. Віктор Чуриков. Проблеми виконавської інтерпретації Концерту П.-М. Дюбуа. Стаття. Дилеми сучасної освіти: Порухнення в освітньому процесі / Порухнення освітнього процесу IV / Матеріали X Міжнародної і Міждисциплінарної Наукової конференції, серійний том: Проблеми сучасної освіти. Т. X: Розвиток - потенціал – дефіцити (III), (ред.) Е. Садовська, А. Марковська, WSL видавництво, м. Ченстохова, Польща – 2020-2021. – С. 61 – 69.
 19. Віктор Чуриков. Тернистий шлях творця саксофона Адольфа Сакса. Стаття. Дилеми сучасної освіти: Порухнення в освітньому процесі / Порухнення освітнього процесу IV / Матеріали X Міжнародної і Міждисциплінарної Наукової конференції, серійний том: Проблеми сучасної

- освіти. Т. Х: Розвиток - потенціал - дефіцити (III), (ред.) Е. Садовська, А. Марковська, WSL видавництво, м. Ченстохова, Польща – 2020-2021. – С. 71 – 80.
20. Віктор Чуриков. Джазова імпровізація на саксофоні. Навчально-методичний посібник. Харків, ТОВ “С.А.М.” 2011. – 816 с.
 21. Віктор Чуриков. Ладова техніка на саксофоні, для студентів ВНЗ культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації за спеціалізацією „Музичне мистецтво естради. Навчально-методичний посібник. Харків, ТОВ “С.А.М.” 2011, – 613 с.
 22. Віктор Чуриков. 20 Musical examples Sax-alto & Sax-tenor. Збірка вправ для студентів музичних Вузів. Вправи для саксофона альт та тенора для імпровізації до розробки J. Aebersold. How to Play Jazz and Improvise. Vol. 1, Supplement. X.: ХНУМ, 2012, 16 с.
 23. Віктор Чуриков. 9 Musical Examples Sax-alto & Sax-tenor. Supplement to Volume 1. Збірка вправ для студентів музичних Вузів. Вправи для саксофона альт та тенора для імпровізації до розробки J. Aebersold. How to Play Jazz and Improvise. Vol. 1, Supplement. X.: ХНУМ, 2014, 28 с.
 24. Віктор Чуриков. Збірка вправ для саксофона альт та тенора для імпровізації - як додаток до навчально-методичного посібника Джеррі Бергонзі - Мелодичні структури. Навчально-методичний посібник. Харків, ХНУМ імені І. П. Котляревського. – 2017, 169 с.
 25. Андрій Шеломенцев. Сторінки становлення джазу в Києві., Музика., К. 2020р.
 26. Contest and festival performance solos alto saxophone. USA : Theodore Presser, 1966. 19 p.
 27. Delangle C., Bois C. Methode de saxophone. Volume 1. Paris : Henri Lemoine, 1997. 98 p.
 28. Delangle C., Bois C. Methode de saxophone. Volume 2. Paris : Henri Lemoine, 2003. 131 p.
 29. Londeix J.-M. El saxofon ameno. Método para todos los saxofones. Paris : Henri Lemoine, 1992. 91 p.
 30. Londeix J.-M. Gammes conjointes et en intervalles pour tous les saxophones. Paris : Henri Lemoine, 1989. 33 p.
 31. Marsel Mule. Gammes et arpeges. 1 cahier. Paris: Alphonse Leduc, 2003. 30 p.
 32. Paul de Ville. Universal method for the saxophone. Kindle Edition, 1908. 313 p.
 33. Rae J. Saxophone Debut. Wien : Universal Edition A.G., 2011. 21 p.
 34. Sweet & Romantic Jazz: Lovely Background, Candle Light Dinner Music, Lover Mood Lounge, Romantic Instrumental Song, 2018
 35. Lacour G. 50 etudes for saxophone. Book 1. Gerard Billaudot, 1989. 19 p.
 36. Night of Wine and Love: Romantic Jazz, Smooth Cocktail Party, Slow Emotions 2019
 37. Miracle S.E. An exploration of the French and American schools of classical saxophone. Akron: University of Akron, 2015.

Політика навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент саксофон» вирішуються художні, звукові, технічні завдання, з’являється вміння самостійно визначати завдання професійного та особистого розвитку.

Головне завдання викладача полягає у тому, щоб навчити здобувача освіти умінню наполегливо відпрацьовувати технічні прийоми гри, відтворювати всі деталі нотного тексту, збагатити арсенал засобів художньої виразності гри на електрогітарі. Запорукою успішної роботи є осмислення технічного завдання, апробація виконавських прийомів на занятті і закріплення набутих навичок в процесі самостійної роботи. Методичною установкою викладача в процесі навчання гри на додатковому музичному інструменті є поступове накопичення знань і умінь, можливість реалізувати набуті здобувачами освіти знання в процесі роботи над

музичними творами. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння навичками **soft skills**:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

Диференційований залік / екзамен – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення

90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

Розподіл балів, які отримують студенти (індивідуальні заняття та самостійна робота)

МОДУЛЬ 1								
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 2								
T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 3								
T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання**

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні	26-30	90-100	A

навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.			
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59	FX
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

https://koukim.com/files/publicna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist.pdf

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Методи навчання

- формування умінь та навичок;
- застосування в процесі навчання знань міждисциплінарних дисциплін;
- закріплення вмінь та навичок
- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль;
- словесні – розповідь, пояснення;
- наочні – власний показ за інструментом, ілюстрація;
- частково-пошуковий;
- метод проблемного викладання.

СИЛАБУС КУРСУ ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ. УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва
Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Машковцев Євгеній Аркадійович, викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: truecolorsband@ukr.net

Прореквізити дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради, Майстерність актора, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізити дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика, Звукорежисерська практика

Призначення дисципліни

Мета навчальної дисципліни - Сформувати уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (акордеон) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на акордеоні;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри.
- вміння працювати в естрадному колективі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Додатковий інструмент» ударні інструменти сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Компетенції	Шифр
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

Зміст і структура курсу

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни «Додатковий інструмент» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких **програмних результатів навчання (ПРН):**

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14

Практична спрямованість

Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент ударні інструменти» є вибірковою дисципліною навчального курсу, який розроблено на основі освітньої програми, робочої навчальної програми підготовки бакалаврів з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент» вивчає: теоретичну складову – реалізується у ході індивідуальних; практичну складову – здійснюється у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання; самостійна робота студентів – реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у поза аудиторних домашніх заняттях. Навчальний курс розрахований для опанування студентом навичок гри на додатковому музичному інструменті, який можна застосовувати у навчальному процесі та майбутній музично-педагогічній діяльності.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120

Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.

Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год.

Вид підсумкового контролю: Колоквіум. Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Історія інструменту.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Склад ударної установки.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 3. Контроль правильного положення рук та корпусу при грі.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Контроль правильного падіння рук.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Відпрацювання одиночних ударів із метрономом.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 6. Підбір та робота над репертуаром.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ II, II курс, III семестр			
1, 2	Тема 7. Контроль подвійних ударів бас-барабаном.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Контроль подвійних ударів	5	Опрацювання практичного матеріалу

	бас барабаном, тріолі.		за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Дріб на малому барабані із притиском.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 10. Ghost ноти.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 11. Контроль відкритого хегу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Використовування форшлагів на барабанах.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ III, II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Читання нот малим та бас-барабаном.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Динамика у рок, поп, джазі і т.д та академічний музиці.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Реггі.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. Контроль подвійних ударів руками.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Босса нова.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Самба.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ VI; III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. Контроль читання нот.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 20. Дріб подвійними ударами.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Фанк.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми.

			Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 22. Свінг.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Соло.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Гра із метрономом.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмій і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Александрова, Наталія Глібівна. Інтонування як типологічний чинник музичної композиції. На матеріалі української камерно-інструментальної творчості [Текст] : навч.-метод. посіб. для викладачів та студентів вищ. навч. муз. закл. III-IV рівнів акредитації / Н. Г. Александрова ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса : Астропринт, 2015. - 164,
2. Боровик, Микола Костянтинович. Музичні форми та жанри [Текст] / М. К. Боровик ; АН УРСР. - К. : Вид-во АН УРСР, 1962. - 61 с.
3. Бурдь В. Г. «Теорія і методика професійного навчання студентів-виконавців художньому інтонуванню на ударних інструментах» В.Осадчук “ Етюди для малого барабана” Випуск 1, випуск 2
4. Купинський К. М. “ Школа гри на ударних інструментах”
5. Мисько А.А. та Цюлюпа Н.Л. Ударні інструменти в культурно-мистецькому житті рівненщини. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя, 2019 (Вип.11). с. 92-96.

6. Романовський В.І. Особливості формування української національної школи гри на духових та ударних інструментах. «Young Scientist» № 11 (51) November, 2017
7. Тюфлин М. Ю. «Реальна доля на ударній установці»
8. Філатова, Ольга Олександрівна. Жанровий генезис виконавського діалогу в музиці (на матеріалі камерно-вокальної творчості) [Текст] : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / О.О.Філатова ; Одеська держ. музична академія ім. А.В.Нежданової. - О., 2005. - 15 с.
9. Шабанова Ю.А. Філософія и музика: місто зустрічі – людина. Днепр: ЛИРА, 2017. 172 с
10. Шмидт У. У пошуках ідеї твору – у чому полягає сенс музичного твору. Київське музикознавство. 2010. В. 33. С. 58–65.
11. Черноіваненко А.Д. Про деякі передумови автономізації музичного інструменталізму. Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. 2016. В. I (6)
12. Buddy Rich's. Modern interpretation of snare drum rudiments / Ted MacKenzie, Buddy Rich. Book/2-DVDs. New York : Music Sales America, 2006. 120 p.
13. Chambers D. Serious Moves. DVD. Alfred Pub Co. 2005.
14. Chapin J. Advanced Techniques for the Modern Drummer: Coordinated Independence as Applied to Jazz and Be-Bop. Book & CD-ROM. Van Nuys,
15. California : Alfred Music, 2002. Vol. 1. 64 p.
16. Contemporary Drumset Techniques: Innovative Concepts for the
17. Contemporary Drummer / Rick Latham. Book & 4 CDs. Van Nuys, California :
18. Alfred Music, 2009. 64 p.
19. Louies Bellson “Modern reading text in 4/4”
20. Louies Bellson “Old time leading text”
21. Charlie Fechter “Golf clubs on Fences I have known”
22. Dave Weckl “ Ultimate play along” vol.1
23. Dave Weckl “ Ultimate play along” vol.2
24. Dave Weckl “In session”
25. Dennis Chambers “In the pocket”
26. Dennis Chambers “ Serious moves”
27. David Garibaldi “ The funky beat”
28. David Garibaldi “Future sound”
29. David Garibaldi “The code of funk”
30. Jim Chapin “ Advanced techniques for the modern drummer”
31. Cristiano Micalizzi “ Enciclopedia dei ritmi per batteria e basso”
32. Lincoln Goines & Robbie Amen “Funkyfuing the clave”
33. Nelson Faria & Cliff Corman ” Inside the Brazilian rhythm section”
34. Horacio El negro Hernandez ”Conversation in clave”
35. John Riley ” Art of bop drumming” vol. 1
36. John Riley ” Art of bop drumming” vol. 2
37. Johnny Rabb “ Jungle metodo”

Політика навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент ударні інструменти» вирішуються художні, звукові, технічні завдання, з'являється вміння самостійно визначати завдання професійного та особистого розвитку.

Головне завдання викладача полягає у тому, щоб навчити здобувача освіти умінню наполегливо відпрацьовувати технічні прийоми гри, відтворювати всі деталі нотного тексту, збагатити арсенал засобів художньої виразності гри н електрогітарі. Запорукою успішної роботи є осмислення технічного завдання,

апробація виконавських прийомів на занятті і закріплення набутих навичок в процесі самостійної роботи. Методичною установкою викладача в процесі навчання гри на додатковому музичному інструменті є поступове накопичення знань і умінь, можливість реалізувати набуті здобувачами освіти знання в процесі роботи над музичними творами. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння навичками **soft skills**:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

- **Диференційований залік / екзамен** – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедри

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

Розподіл балів, які отримують студенти (індивідуальні заняття та самостійна робота)

МОДУЛЬ 1								
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 2								
T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 3								
T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання**

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS

5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	90-100	A
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59	FX
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації

(вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist.pdf

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Методи навчання

- формування умінь та навичок;
- застосування в процесі навчання знань міждисциплінарних дисциплін;
- закріплення вмінь та навичок
- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль;
- словесні – розповідь, пояснення;
- наочні – власний показ за інструментом, ілюстрація;
- частково-пошуковий;
- метод проблемного викладання.

СИЛАБУС КУРСУ
ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ. (ФОРТЕПІАНО, КЛАВІШІ)

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Мова викладання: українська.

Керівники курсу:

Полянський В'ячеслав Анварович,
заслужений діяч мистецтв України, професор.

Контактна інформація: slavaslava1945@gmail.com

Полянський Тимур В'ячеславович, заслужений діяч мистецтв України, доцент

Контактна інформація: slavaslava1945@gmail.com

Прореквізити дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради, Майстерність актора, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізити дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика, Звукорежисерська практика

Призначення дисципліни

Мета навчальної дисципліни - Сформувати уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (акордеон) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на акордеоні;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри.
- вміння працювати в естрадному колективі.

Завдання: розвиток художнього мислення; формування практичних виконавських навичок; активізація творчих здібностей.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Додатковий інструмент» фортепіано, клавіші сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Компетенції	Шифр
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

Зміст і структура курсу

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни «Додатковий інструмент» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких **програмних результатів навчання (ПРН):**

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність	ПРН 1

володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14

Практична спрямованість

Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент фортепіано, клавіші» є вибірковою дисципліною навчального курсу, який розроблено на основі освітньої програми, робочої навчальної програми підготовки бакалаврів з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент» вивчає: теоретичну складову – реалізується у ході індивідуальних; практичну складову – здійснюється у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання; самостійна робота студентів – реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у поза аудиторних домашніх заняттях. Навчальний курс розрахований для опанування студентом навичок гри на додатковому музичному інструменті, який можна застосовувати у навчальному процесі та майбутній музично-педагогічній діяльності.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120

Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.

Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год.

Вид підсумкового контролю: Колоквіум. Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Мета та завдання курсу. Ознайомлення з планом роботи на навчальний рік. Історичні відомості про музичний інструмент. Еволюція та розвиток виконавської майстерності гри на музичному інструменті. Посадка, постановка рук.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Вивчити відповідну аплікатуру, виконувати штрихами (legato) у гамах для досягнення відповідного темпу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 3. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерних музичних твори з репертуару 1 класів ДМШ	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Будова музичного інструменту. Основні частини будови інструменту.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Вивчити відповідну аплікатуру, виконувати штрихами (nonlegato) у гамах для досягнення відповідного темпу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 6. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерних музичних твори з репертуару 2 класу ДМШ	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ II, II курс, III семестр			
1, 2	Тема 7. Набування навичок читання з аркушу та транспонування.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Вивчити відповідну аплікатуру, виконувати штрихами (staccato) у гамах для досягнення відповідного темпу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Практична творча	6	Опрацювання практичного матеріалу

	робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерних музичних твори, один з яких транспонувати. Читання з аркушу 4-5 музичних творів.		за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 10. Набування навичок підбору на слух	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 11. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Вивчити відповідну аплікатуру, виконувати штрихами (legato, nonlegato, staccato) у гамах для досягнення відповідного темпу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 музичних твори. Підібрати на слух 4-5 твори пісенного репертуару.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ III , II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Теоретичний аналіз програмних творів. Розібрати фактуру та аплікатуру творів з репертуару. Ознайомитись з жанрово-композиційною структурою твору великої форми, п'єси. Написати анотацію.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 музичних твори, один з яких крупної форми.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. Значення технічної майстерності у виконавській практиці музиканта. Розібрати особливості нотного тексту програмних етюдів	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерні музичні твори, підбір по слуху 2-	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

	3 творів пісенного репертуару. Читання з аркушу 2-3 творів		
МОДУЛЬ VI; III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. Теоретичний аналіз програмних творів. Робота над поліфонічним твором. нотний текст, темою і голосоведіння у поліфонічному творі.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 20. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності при роботі над гаммами, вправами, етюдами.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 музичних твори, один з творів – поліфонічної фактури. Підбір по слуху 2-3 творів пісенного репертуару. Читання з аркушу 2-3 творів	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 22. Теоретичний, гармонічний аналіз програмних творів. Жанрово-композиційна структура твору великої форми. Етапи розучування творів великої форми.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Практична творча робота над музичними творами: вивчити 2 різнохарактерні музичні твори один з яких крупної форми, підбір по слуху 2-3 творів пісенного репертуару. Читання з аркушу 2-3 творів	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця,

який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Бай Біль. Формування звуко-тембральних уявлень майбутніх учителів музики в процесі фортепіанного навчання [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Бай Біль ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К., 2014. - 21 с.
2. Гусев, Ігор Іванович. Джазові та естрадні п'єси українських композиторів для фортепіано [Ноти] / І. І. Гусев, Расім Рамазанов. - Вінниця : Нова книга, 2008. - 68 с.
3. Давидов, Сергій Петрович. Фактурна організація джазового твору (на матеріалі фортепіанного мистецтва) [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Давидов Сергій Петрович ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2015. - 20 с.
4. Дружинець М. Музичне естрадне мистецтво: жанрово стильова специфіка та еволюція. <https://ws-conference.com/webofscholar> 8(26), Vol.2, August 2018
5. Н. Ю. Зимогляд. Фортепіанне виконавство України в 30-ті рр. ХХ ст Культура України. Випуск 45. 2014
6. Зеленін В. В. Психолого-педагогічні умови професійної самоактуалізації музикантів-виконавців : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / В. В. Зеленін; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. - К., 2012. - 20 с.
7. Капелюшок-Войченко, О. М. Вплив джазової музики на оновлення змісту навчання сучасної молоді України. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/SOC_Gum/mz/ 2010
8. В.Г. Кіреєва, Н.І. Логвиненко. Сучасні тенденції українського фортепіанного репертуару. «Наука. Релігія. Суспільство» № 1'2012.
9. Кузнецова В. Методика навчання гри на інструменті (фортепіано) Програма, конспект для вищих закладів культури і мистецтв першого і другого рівнів акредитації, Вінниця, «нова книга», 2010.
10. Лозенко К. О. Синестезія як спосіб осягнення смислу музичного твору: теорія і практика ХХ - початку ХХІ століть : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / К. О. Лозенко; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Харків, 2016.
11. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. «Музика в ділозі з сучаністю: освітні, мистецтвознавчі, культурологічні студії/ К.:КНУКіМ, 2021. – 384С.
12. Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. "Музичне мистецтво" / Н. В. Назаренко; Держ. закл. "Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка". - Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Т. Шевченка", 2012. - 207 с.
13. Опарик Л.М. Теорія і методика читання музики з листа в класі фортепіано. Методичні рекомендації. – Київ, 2010.

14. Піхтар О.А. Фортепіанно-виконавське мистецтво: до проблеми оновлення методики виховання. Інноваційна педагогіка. Вип.6, К.:2018р. 73-76с.
15. Популярні, улюблені, незабутні [Ноти] : естрада, романс, джаз / пер. для фортепіано Л. В. Жул'євої ; [ред. Є. Д. Колесник]. - Вінниця : Нова Книга, 2013.
16. Пітерсон О. Джазові зошити 1-3. Київ: Музична Україна, 2014. 48с.
17. Полянський В. Американські блюзи. Київ: Мелосвіт, 2004. 64 с.
18. Полянський, В'ячеслав. Королі джазу [Текст] : сім етюдів-імпровізацій про зачинателів джазового піанізму / В. Полянський. - Л. : Кальварія, 2004. - 128 с
19. Полянський, Тимур В'ячеславович. Традиційний джаз [Текст] / Тимур Полянський. - Київ : Музична Україна, 2015. - 333, [1] с. : фот., ноти. - Бібліогр.: с. 262-265.
20. Симоненко В. Лексикон джаза. – К., 1981.
21. Симоненко В. Мелодии джаза. Антология. – изд. 2-е, доп. и перераб. – К., 1972.
22. Сливко С. А. Формування музично-слухової активності студентів мистецьких спеціальностей у процесі інструментально-виконавської підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / С. А. Сливко; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К., 2013. - 20 с.
23. Сокол О. Виконавські ремарки: образ світу і музичний стиль / О. Сокол. - Одеса : Астропринт, 2013. - 276 с.
24. Толочко Л. М., Зиско В. В. Історія фавориту інструментального виконання двох останніх століть. XIV Міжнародна наукова інтернет-конференція ADVANCED TECHNOLOGIES OF SCIENCE AND EDUCATION
25. А. С. Шевченко. Естрадно-джазова освіта в Україні: проблеми розвитку. Актуальні питання мистецької освіти та виховання, 2018. – Вип. 1 (11).
26. Lopes, Paul. The rise of a jazz art world [Text] / P. Lopes. - Cambridge : Cambridge UP, 2002. - VII, 294 p. - Бібліогр.: p.279-286.
27. Dorůžka, Lubomír. Tvá jazzu [Text] / L. Dorůžka, J. Škvorecký. - Praha : Státní hudební vydav., 1964. – 321p
28. Berendt, Joachim. The new jazz book [Text] : a history and guide / J. Berendt. - London : Jazz book club : Peter Owen, 1965. - 314 p.
29. The Beatles. 100 Hits for All Keyboards. Wise Publications. 1988. 207p.
30. George Gershwin. Selected Songs, at the Piano, Chappell & CO. LTD., London, w.1.155 p.
31. Easy 4-Chord Keyboard Songbook: Popular Hits, Wise Publications. UK. 2015. 24 p.
32. Evans P., Scott D. 100 of Best Songs Ever! For Keyboard. Musik Sales Ltd. 2000.230 p.
33. Schmitz M. Jazz Parnass fur Klavier. Band 1, 2. VEB Deutsher Verlag Musik Leipzig.1979. 151 p.
34. Woods T. Easy Soloing for Blues Keyboard. Alfred Publishing Co inc. USA. 2007. 47 p.
35. ISSN 2353-8406 Knowledge, Education, Law, Management 2021 № 3 (39), vol. 1
36. Viktoriia Kushch. Współczesne interpretacje utworów kameralno-wokalnych iwana karabycia DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.3.1.19>

Політика навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент фортепіано, клавіші» вирішуються художні, звукові, технічні завдання, з'являється вміння самостійно визначати завдання професійного та особистого розвитку.

Головне завдання викладача полягає у тому, щоб навчити здобувача освіти умінню наполегливо відпрацьовувати технічні прийоми гри, відтворювати всі деталі нотного тексту, збагатити арсенал засобів художньої виразності гри н електрогітарі. Запорукою успішної роботи є осмислення технічного завдання, апробація виконавських прийомів на занятті і закріплення набутих навичок в

процесі самостійної роботи. Методичною установкою викладача в процесі навчання гри на додатковому музичному інструменті є поступове накопичення знань і умінь, можливість реалізувати набуті здобувачами освіти знання в процесі роботи над музичними творами. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння навичками **soft skills**:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

Диференційований залік / екзамен – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка	Оцінка	Оцінка

в балах	за національною шкалою	за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

Розподіл балів, які отримують студенти (індивідуальні заняття та самостійна робота)

МОДУЛЬ 1								
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 2								
T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 3								
T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання**

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS

5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмій, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	90-100	A
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59	FX
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації

(вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist.pdf

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Методи навчання

- формування умінь та навичок;
- застосування в процесі навчання знань міждисциплінарних дисциплін;
- закріплення вмінь та навичок
- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль;
- словесні – розповідь, пояснення;
- наочні – власний показ за інструментом, ілюстрація;
- частково-пошуковий;
- метод проблемного викладання.

СИЛАБУС КУРСУ «ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ» БАС-ГІТАРА

за спеціальністю 025 «Музичне

мистецтво» галузі знань

02 «Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Мова викладання: українська.

Керівники курсу

Лохманюк Іван Ігорович

викладач кафедри

«Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: +38 067 509 18 39

Шаршов Євген Юрійович викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: +38 096 727 15 20

Прореквізити дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради.

Постреквізити дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика

Призначення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Спеціальний клас за видами. Бас-гітара» є опанування музичного матеріалу, свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної і музичної педагогіки; доцільність практичного використання шедеврів світового музичного мистецтва різних епох, творів видатних композиторів - класиків та сучасних авторів, новітніх індивідуально-особистісних педагогічних технологій.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні

художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Мета курсу:

Сформувати уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (бас-гітара) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на гітарі;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри;
- вміння акомпанувати на гітарі, застосовуючи акорди.

Завдання дисципліни: засвоєння студентами теоретичних знань та практичних навичок гри: розвиток музичного слуху, техніки, опанування знань зі звукової культури; оволодіння уміннями звукоутворення; стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості та самостійності, для подальшого розвитку професійної діяльності майбутніх естрадних музикантів,

- навчити студентів самостійно застосовувати знання для засвоєння та розвитку виконавських умінь і навичок;
- створити належну теоретичну основу для вільного володіння понятійним апаратом;
- сформувати вміння застосовувати теоретичні знання у виконавській практиці.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Спеціальний кас за видами. Бас-гітара» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей. Загальні (ЗК), Спеціальні (СК):

Компетенції	Шифр
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Додатковий інструмент Бас-гітара»

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14

Практична спрямованість

Складання методично продуманих програм на основі диференційованого підходу до навчання є невід'ємною умовою успішної роботи викладача та студента. Художній розвиток у порівнянні з розвитком технічним значно більше залежить від індивідуальних особливостей, інтересів та творчих імпульсів здобувача освіти. Саме в індивідуальному підході до питань художнього розвитку з найбільшою силою виявляється творча сутність музичної педагогіки.

Прогресивний розвиток виконавської майстерності студента забезпечується завдяки дотриманню принципів загальної та музичної педагогіки:

- свідомого самовдосконалення;
- індивідуального підходу;
- наступності навчання;
- поступового ускладнення навчального матеріалу;
- використання засобів наочності;
- опори на музично-слуховий контроль;
- розширення досвіду виконавської просвітницької діяльності.

У процесі опанування дисципліни у майбутнього фахівця музичного мистецтва формується здатність до аналізу результатів власної виконавської діяльності, вільне оволодіння музичним інструментом, художня інтерпретація музичних творів, здатність розвивати оцінні та рефлексивні вміння, активізувати когнітивну сферу та максимальний розвиток пізнавальних можливостей.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120

Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.

Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год.

Вид підсумкового контролю: Колоквіум. Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Знайомство з студентом; основи постановки, вивчення діапазону та розташування нот на грифі.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування. Відомості про правильне звукоутворення. Способи звуковидобування.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи..
6, 7, 8	Тема 3. Вивчення гам.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	4	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Робота над етюдами.	5	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ 2, II курс, III семестр			
1, 2	Тема 7. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	4	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного технічного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Фразування та штрихи.	5	Аналіз методичної, наукової літератури з

			питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Робота над п'єсами.	6	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи
9, 10	Тема 10. Розвиток навичок читання нот з листа. Розвиток навичок транспонування	4	Аналіз методичної, наукової літератури тема – значення читання з листа в творчій діяльності спеціаліста. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи
11, 12, 13	Тема 11. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів. Підбір по слуху.	5	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Основи джазового акомпанементу.	6	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ 3, II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	4	Аналіз відеозаписів з теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, tepping”.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Техніки “hammer-on, pull-off”, вправи на легато.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. Читання з аркушу.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Принципи підбору на слух.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Використання ладів народної музики.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ 4, III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. Техніка “chicken-picking” в обіграванні аккордів.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 20. Вивчення “swing” та “shafle”	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

	цілотної гамми.		
9, 10	Тема 22. Вивчення більш складних творів. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Блюзова гама та секвенції.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Транспонування та читання з аркушу більш складних творів.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Авдонін Е. Ветерани-гітаристи згадують // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
2. Алмейда Л. Класична гітара в джазі. Київ : Музична Україна, 1987. 56 с.
3. Андріанов Д. 5 елементів імпровізації. Самовчитель +DVD відео
4. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Частина 1.
5. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Навчальний курс. Частина 2.
6. Баранова Л. М. Актуальні проблеми кроскультурної підготовки майбутніх учителів в Україні / Л. М. Баранова // Вісник Чернігівського національного університету ім. Т. Г. Шевченка : Педагогічні науки. –Чернігів, 2018. – С. 12–15.
7. Брижата О. Вибір методик для індивідуальних стилів навчання / Ольга Брижата // Відкритий урок. – 2012. – № 3. – С. 46–50.
8. Бруно Д. Мистецтво гри медіатором +DVD відео
9. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі / Лео Вітошинський ; пер. з нім. Л. Мельник. – Львів : БаК, 2006. – 282 с.
10. Гітара от блюза до джаз-рока [Ноты] : сборник: Популярны джазовые пьесы / ред., сост. Ю. В. Дмитриевский, ред., сост. С. Н. Колесник, ред., сост. В. А. Манилов. Киев : Музична Україна, 1986. 95 партит. (с.).
11. Іванюк В. Інноваційні прийоми гри на гітарі: педагогічний аспект // Актуальні проблеми мистецько-педагогічної освіти. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2018. С. 76–80
12. Кондрашова Л. В. Емоційна домінанта підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності / Лідія Валентинівна Кондрашова // Рідна школа. – 2010. – № 7–8. – С. 14–19.

13. Михайленко М. П. Довідник гітариста / Микола Петрович Михайленко, Фан ДіньТан. – Київ : Fan's company, 1998. – 246 с.
14. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
15. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні. 2018. № 11. 48 с.
16. Михаськова М. А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук / Михаськова Марина Анатоліївна. – Київ, 2007. – 235 с.
17. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. дис. канд. мист. / Є. Г. Мошак. – Одеса, 2012. – 16 с
18. Нестерова А. Грані гітари – грані особистості // Гітара в Україні. 2010. № 3. 48 с
19. Олексюк О. М. Діагностика мистецької компетентності студентів: пошук методичного інструментарію / Ольга Миколаївна Олексюк // Вища освіта України. Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – Київ, 2010. – Дод. 4, том V. – 572 с.
20. Прийоми до фінгерстайлу [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.guitartricks.com/techniques.php>
21. Салан К., Цимбал С. Гітара – крок за кроком. Київ, 2016. 171 с.
22. Филиберто Р. Школа гри на бас-гітарі. Частина 1
23. Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
24. Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
25. Чеченя К. BARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с.
26. Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
27. Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
28. Achard K. History and Development of the American Guitar / Ken Achard. USA – 1990. –Vol. 3. – № 3. – P. 13–14.
29. Du Brock A. Travis Picking: A Guitarist's Guide to Fingerpicking Techniques,
30. Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков
31. Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
32. Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
33. G. Moore “Blads & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
34. Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
35. J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
36. Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.
37. Jazz. Vol. Arranged and performed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64 с.
38. Joe Satriani “Balads” сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
39. Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
40. Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57 с.
41. Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.
42. Patterns, and Styles Paperback /Andrew Du Brock. – USA : Hal Leonard, 2011. – 60 p.
43. Percussive fingerstyle [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу : <https://www.musicradar.com/tuition/guitars/percussivefingerstyle-with-jon-gomm-602201>
44. Peer Gynt.E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
45. Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с.
46. Rockability Vol 20. Guitar Play Along./ Hal Leonard Corporation. – 56 с.
47. Taylor J. Toneproduction on classical guitar / JohnTaylor. – London : Musical News Services Ltd, 1978. – 80 p.
48. Tennant S. Pumping Nylon / Scott Tennant. – Van Huys : Alfred Publishing Company, 1998. – 95 p.

Політика навчальної дисципліни

Курс додатковий музичний інструмент Бас-гітара призначений для:

- Поєднання методичних прийомів, що йдуть від класичних шкіл, з сучасними підходами.
- Збагачення педагогічного репертуару творами сучасних авторів.
- Синтезу національних традицій гітарного виконавства.
- Використання в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя різних типів сучасного гітарного інструментарію.
- Опанування майбутнім вчителем музичного мистецтва основ фінгерстайлу.
- Використовувати метод порівняння, який дозволяє співвідносити ступінь використання традиційних та інноваційних прийомів
- Реалізації знань та умінь студентів з питань значення історико-культурних явищ та процесів в Україні, вписуючи їх у європейський і світовий контекст.

Процес навчання студентів проходить у формі індивідуальних занять, яка базується на принципі інтегративного засвоєння знань та формування відповідних вмінь, що сприяє послідовному, розгорнутому у часі процесу професійного становлення студента як гітариста, розвитку його музичних, виконавських та просвітницьких здібностей в їх взаємодії. Індивідуальний навчальний план-програма студента з «Додаткового музичного інструменту Бас-гітара» на кожний семестр має бути спланований таким чином, щоб забезпечувати безперервний навчальний процес, опанування основних музичних форм та жанрів творів відповідно до рівня інструментальної підготовки студента.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

- **Диференційований залік / екзамен** – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

**Розподіл балів, які отримують студенти
(індивідуальні заняття та самостійна робота)**

МОДУЛЬ 1								
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 2								
T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	CP	MK	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

МОДУЛЬ 3								
T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання**

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	90-100	A
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкриті недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невизначне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59	FX
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному

році. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського» https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist.pdf

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

СИЛАБУС КУРСУ
«ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕЛЕКТРОГІТАРА»

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Мова викладання: українська.

Керівники курсу:

Пахомов Артем Сергійович
викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація:
art1ragnarr@gmail.com

Ширяєв Андрій Анатолійович –
викладач кафедри «Музичне мистецтво
естради»

Контактна інформація:
+380 98 538 48 16

Прореквізити дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради.

Постреквізити дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика, Звукорежисерська практика

Призначення дисципліни

Мета курсу:

Сформувати вміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (електрогітара) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на гітарі;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;

- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри;
- вміння акомпанувати на гітарі, застосовуючи акорди.

Завдання: розвиток художнього мислення; формування практичних виконавських навичок; активізація творчих здібностей.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Додатковий інструмент» електрогітара сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Компетенції	Шифр
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

Зміст і структура курсу

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.

ПРН 14

Практична спрямованість

Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент електрогітара» є вибірковою дисципліною навчального курсу, який розроблено на основі освітньої програми, робочої навчальної програми підготовки бакалаврів з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент» вивчає: теоретичну складову – реалізується у ході індивідуальних; практичну складову – здійснюється у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання; самостійна робота студентів – реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у поза аудиторних домашніх заняттях. Навчальний курс розрахований для опанування студентом навичок гри на додатковому музичному інструменті, який можна застосовувати у навчальному процесі та майбутній музично-педагогічній діяльності.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120 Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год. Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год. Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год. Вид підсумкового контролю: Колоквіум.

Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Знайомство з студентом; основи постановки, вивчення діапазону та розташування нот на грифі.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Будова електрогітари,	5	Опрацювати наукову та методичну

	основи звуковидобування. Відомості про правильне звукоутворення. Способи звуковидобування.		літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 3. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Робота над етюдами.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	5	
14, 15, 16	Тема 6. Вивчення гамм. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ II, II курс, III семестр			
1, 2	Тема 7. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Фразування та штрихи.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 10. Розвиток навичок читання нот з листа.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 11. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Основи джазового акомпанементу.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ III, II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Робота над <i>vibrato</i> та <i>бендам</i> , використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Техніка " <i>sweep</i> " як спосіб виконання арпеджіо.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Техніка " <i>Tepping</i> " як спосіб виконання арпеджіо. " <i>Tepping</i> " в імпровізації.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів " <i>sweep, tepping</i> ".	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Техніки " <i>hummer-on, pull- off</i> ", вправи на легато. Техніка " <i>chicken-picking</i> " в обіграванні аккордів.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ VI; III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. Основи джазової імпровізації.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

3, 4, 5	Тема 20. Використання ладів народної музики.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Вивчення “swing” та “shafle”	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 22. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Блюзова гама та секвенції.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Авдонін Е. Ветерани-гітаристи згадують // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
2. Алмейда Л. Класична гітара в джазі. Київ : Музична Україна, 1987. 56 с.
3. Андріанов Д. 5 елементів імпровізації. Самовчитель +DVD відео
4. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Частина 1.
5. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Навчальний курс. Частина 2.
6. Баранова Л. М. Актуальні проблеми кроскультурної підготовки майбутніх учителів в Україні / Л. М. Баранова // Вісник Чернігівського національного університету ім. Т. Г. Шевченка : Педагогічні науки. –Чернігів, 2018. – С. 12–15.
7. Брижата О. Вибір методик для індивідуальних стилів навчання / Ольга Брижата // Відкритий

- урок. – 2012. – № 3. – С. 46–50.
8. Бруно Д. Мистецтво гри медіатором +DVD відео
 9. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі / Лео Вітошинський ; пер. з нім. Л. Мельник. – Львів : БаК, 2006. – 282 с.
 10. Іванюк В. Інноваційні прийоми гри на гітарі: педагогічний аспект // Актуальні проблеми мистецько-педагогічної освіти. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2018. С. 76–80
 11. Кондрашова Л. В. Емоційна домінанта підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності / Лідія Валентинівна Кондрашова // Рідна школа. – 2010. – № 7–8. – С. 14–19.
 12. Михайленко М. П. Довідник гітариста / Микола Петрович Михайленко, Фан ДіньТан. – Київ : Fan's company, 1998. – 246 с.
 13. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
 14. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні. 2018. № 11. 48 с.
 15. Михаськова М. А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук / Михаськова Марина Анатоліївна. – Київ, 2007. – 235 с.
 16. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. дис канд. мист. / Є. Г. Мошак. – Одеса, 2012. – 16 с
 17. Нестерова А. Грані гітари – грані особистості // Гітара в Україні. 2010. № 3. 48 с
 18. Олексюк О. М. Діагностика мистецької компетентності студентів: пошук методичного інструментарію / Ольга Миколаївна Олексюк // Вища освіта України. Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – Київ, 2010. – Дод. 4, том V. – 572 с.
 19. Прийоми до фінгерстайлу [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.guitartricks.com/techniques.php>
 20. Салан К., Цимбал С. Гітара – крок за кроком. Київ, 2016. 171 с.
 21. Филиберто Р. Школа гри на бас-гітарі. Частина 1
 22. Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
 23. Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
 24. Чеченя К. BARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с.
 25. Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
 26. Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
 27. Achard K. History and Development of the American Guitar / Ken Achard. USA – 1990. –Vol. 3. – № 3. – P. 13–14.
 28. Du Brock A. Travis Picking: A Guitarist's Guide to Fingerpicking Techniques,
 29. Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков
 30. Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
 31. Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
 32. G. Moore “Blads & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
 33. Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
 34. J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
 35. Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.
 36. Jazz. Vol. Arranged and performed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64 с.
 37. Joe Satriani “Balads” сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
 38. Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
 39. Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57 с.
 40. Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.
 41. Patterns, and Styles Paperback /Andrew Du Brock. – USA : Hal Leonard, 2011. – 60 p.
 42. Percussive fingerstyle [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу : <https://www.musicradar.com/tuition/guitars/percussivefingerstyle-with-jon-gomm-602201>

43. Peer Gynt.E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
44. Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с.
45. Rockability Vol 20. Guitar Play Along./ Hal Leonard Corporation. – 56 с.
46. Taylor J. Toneproduction on classical guitar / JohnTaylor. – London : Musical News Services Ltd, 1978. – 80 p.
47. Tennant S. Pumping Nylon/ Scott Tennant. – Van Huys : Alfred Publishing Company, 1998. – 95 p.

Політика навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент електрогітара» вирішуються художні, звукові, технічні завдання, з'являється вміння самостійно визначати завдання професійного та особистого розвитку.

Головне завдання викладача полягає у тому, щоб навчити здобувача освіти умінню наполегливо відпрацьовувати технічні прийоми гри, відтворювати всі деталі нотного тексту, збагатити арсенал засобів художньої виразності гри н електрогітарі. Запорукою успішної роботи є осмислення технічного завдання, апробація виконавських прийомів на занятті і закріплення набутих навичок в процесі самостійної роботи. Методичною установкою викладача в процесі навчання гри на додатковому музичному інструменті є поступове накопичення знань і умінь, можливість реалізувати набуті здобувачами освіти знання в процесі роботи над музичними творами. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння навичками **soft skills**:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

Диференційований залік / екзамен – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час

проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедри

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквіуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

Розподіл балів, які отримують студенти (індивідуальні зайняття та самостійна робота)

МОДУЛЬ 1								
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

МОДУЛЬ 2								
Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 3								
Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
Т 19	Т 20	Т 21	Т 22	Т 23	Т 24	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання**

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	90-100	A
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59	FX
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухо-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри

протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist.pdf

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

СИЛАБУС КУРСУ «ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ» САКСОФОН

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»
галузі знань
02 «Культура і мистецтво»
Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Рукомойніков Олександр Валентинович,
Заслужений артист України, викладач-методист

Контактна інформація: +38 063 562 98 23

Прореквізити дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради.

Постреквізити дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика, Звукорежисерська практика

Призначення дисципліни

Мета навчальної дисципліни - формування інструментально - виконавської компетентності та розвиток творчого потенціалу студента у процесі засвоєння навчального репертуару для саксофону. Прищепити уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (саксофон) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на саксофоні;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри.
- вміння працювати в естрадному колективі.

Завдання: розвиток художнього мислення; формування практичних виконавських навичок; активізація творчих здібностей.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Додатковий інструмент» саксофон сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Компетенції	Шифр
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни «Додатковий інструмент» саксофон повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14

Практична спрямованість

Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент саксофон» є вибірковою дисципліною навчального курсу, який розроблено на основі освітньої програми, робочої навчальної програми підготовки бакалаврів з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент» вивчає: теоретичну складову – реалізується у ході індивідуальних; практичну складову – здійснюється у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання; самостійна робота студентів – реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у поза аудиторних домашніх заняттях. Навчальний курс розрахований для опанування студентом навичок гри на додатковому музичному інструменті, який можна застосовувати у навчальному процесі та майбутній музично-педагогічній діяльності.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120

Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.

Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год.

Вид підсумкового контролю: Колоквіум. Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ I; I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Знайомство з навичками студентів. Оцінка володіння інструментом.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Загальна постановка. Постановка амбюшуру, рук та дихання.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 3. Звуковедення та артикуляція. Робота над вправами та етюдами. Мажорні та мінорні гами до 2-х знаків та арпеджіо та тризвуки в них. 2 етюди	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Початковий етап роботи над вивченням художніх творів. 2 різнохарактерні п'єси напам'ять.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Опрацювання технічних труднощів художніх творів	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 6. Завершальний етап роботи над художнім твором. Нюансування, штрихи, динаміка.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ II; II курс, III семестр,			

1, 2	Тема 7. Мажорні та мінорні гами до 3-х знаків та арпеджіо та тризвуки в них. 2 етюди	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Робота над ефективними та обов'язковими вправами для розвитку виконавської техніки.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Вдосконалення техніки виконавського дихання. Виконання вправ для розвитку виконавського дихання.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 10. Ознайомлення з роботою над джазовими творами (2 твори напам'ять).	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 11. Розвиток навичок читання з листа та читання літеро-цифрових позначок гармонії (цифровок).	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Музична термінологія.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ III; II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Мажорні та мінорні гами до 4-х знаків та арпеджіо та тризвуки в них. 2 етюди на різні види техніки.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Опрацювання техніки гри прийому вібрато. Вправи.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Стійкість темпу. Образна різноманітність. Концентрація уваги.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. 2 різнохарактерні п'єси напам'ять.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Робота над твором великої форми. Формування гнучкого та спритного виконання.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Принципи читання нот з аркушу. Основи транспонування.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ VI; III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. 2 різнохарактерних твора напам'ять. Закріплення стилевих особливостей: співвідношення темпів, метро-ритмічних та динамічних особливостей, розвиток уяви.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 20. Принципи звуковедення та рівності звучання.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за

			вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Принципи підбору на слух музичних творів	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 22. Формування гнучкого та спритного виконання.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Розвиток володіння драматургічними навичками. Стійкість темпу. Образна різноманітність.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Закріплення стильових особливостей: співвідношення темпів, метро-ритмічних та динамічних особливостей, розвиток уяви.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Музична школа № 80 Джазові твори для саксофона (сопрано, альт, тенор, баритон) та труби для старших класів
2. Журнал Музична школа № 91 Саксофон у джазі.
3. Зотов Д.І. До визначення поняття «школа гри на саксофоні». Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття: матеріали всеукр. наук.- теорет. конф. молодих учених, 22-23 квітня 2015 р. Харків: Харківська державна академія культури, 2015. С. 99-100.
4. Зотов Д.І. Еволюція саксофона у творчості провідних європейських композиторів. Українське музикознавство. Науково-методичний збірник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського. Київ: Національна музична академія України імені П.І. Чайковського, 2016. Вип. 42. С. 320-336.
5. Зотов Д.І. Особливості функціонування психологічної сфери саксофоніста-імпровізатора. Наукові збірники ЛНМА імені М.В. Лисенка. Музикознавчий універсум : збірник статей.

- Львів: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка, 2017. Вип. 41. С. 262- 275.
6. Крупей М. В. Теоретичні основи формування виконавської майстерності саксофоніста : посіб. для вищ. та серед. навч. закл. культури і мистецтв III - IV рівнів акредитації / М. В. Крупей; Одес. нац. муз. акад. ім. А.В. Нежданової. - Одеса : Астропринт, 2014. - 494 с. - Бібліогр.: с. 470-489
 7. Анатолий Жульєв «Art-Jazz» (Мистецтво-Джаз), Art-Jazz. Джазові п'єси для саксофона- альт та фортепіано, 2014
 8. Крупей М. В. Сильові основи формування виконавської майстерності саксофоніста (уконтексті музичної творчості XIX–XX століть) : автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво». Одеса, 2006. 15 с.
 9. Максименко Л. Фундаментальні основи виконавського процесу музиканта саксофоніста: теорія та практичні рекомендації автора. Зб. наук. Праць РДГУ. Рівне. 2017. вип. IX. С. 192– 198
 10. Максименко Л. Творчий портрет Олександра Мельника в контексті розвитку саксофонного мистецтва України. Наук. записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль. 2013. № 2. С. 23–29.
 11. Мельник О.Ю. Жанрово-стилістичні особливості репертуару квартету саксофоністів «Джаз-класік». Молодий вчений. Херсон, 2018. №8 (60). С. 22-25.
 12. Мимрик М.Р. Особливості формування темброво-виражальних можливостей саксофона (на прикладі камерно-інструментальної творчості Ю. Гомельської та В. Рунчака) [Електронний ресурс]. Мистецтвознавчі записки. Вип. 25, 2014. С. 99-106.
 13. Понькіна А.М. Саксофон у музичній культурі XX століття (на матеріалі сонатної творчості зарубіжних та українських композиторів): автореф. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства, спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Харків: Харківський державний університет мистецтв імені І.П. Котляревського, 2009. 20 с
 14. Степанова А.О. Методичні вказівки до вивчення дисциплін «Основний музичний інструмент» (саксофон) для студентів бакалаврів. Одеса: Університет Ушинського, 2020. 53 с.
 15. Віктор Чуриков. Набуття імпровізаційних навичок при грі на саксофоні. Стаття. Проблеми і перспективи розвитку мистецької освіти в епоху глобалізації / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної (з міжнародною участю) конференції. Житомир, - 2013. С. 123-128.
 16. Віктор Чуриков. Концерт для саксофона та струнного оркестру П.-М.. Дюбуа. Стаття. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Па-м'яти Валерія Богданова: Зб. наук. ст. вип. 54/ Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського; відпов. ред.-упор. Ю. П. Величко; ред. Г. І. Ганзбург. Харків: ХНУМ.
 17. Віктор Чуриков. Історія створення саксофона. Стаття. Сучасні парадигми музики, театру та мистецької освіти / Матеріали міжнародній науково – практичній конференції, м. Харків, ХНУМ, 2020. – С. 115 – 130.
 18. Віктор Чуриков. Проблеми виконавської інтерпретації Концерту П.-М. Дюбуа. Стаття. Дилеми сучасної освіти. Порушення в освітньому процесі / Порушення освітнього процесу IV / Матеріали X Міжнародної і Міждисциплінарної Наукової конференції, серійний том: Проблеми сучасної освіти. Т. X: Розвиток - потенціал – дефіцити (III), (ред.) Е. Садовська, А. Марковська, WSL видавництво, м. Ченстохова, Польща – 2020-2021. – С. 61 – 69.
 19. Віктор Чуриков. Тернистий шлях творця саксофона Адольфа Сакса. Стаття. Дилеми сучасної освіти. Порушення в освітньому процесі / Порушення освітнього процесу IV / Матеріали X Міжнародної і Міждисциплінарної Наукової конференції, серійний том: Проблеми сучасної

20. освіти. Т. Х: Розвиток - потенціал - дефіцити (III), (ред.) Е. Садовська, А. Марковська, WSL видавництво, м. Ченстохова, Польща – 2020-2021. – С. 71 – 80.
21. Віктор Чуриков. Джазова імпровізація на саксофоні. Навчально-методичний посібник. Харків, ТОВ “С.А.М.” 2011. – 816 с.
22. Віктор Чуриков. Ладова техніка на саксофоні, для студентів ВНЗ культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації за спеціалізацією „Музичне мистецтво естради. Навчально-методичний посібник. Харків, ТОВ “С.А.М.” 2011, – 613 с.
23. Віктор Чуриков. 20 Musical examples Sax-alto & Sax-tenor. Збірка вправ для студентів музичних Вузів. Вправи для саксофона альт та тенора для імпровізації до розробки J. Aebersold. How to Play Jazz and Improvise. Vol. 1, Supplement. X.: ХНУМ, 2012, 16 с.
24. Віктор Чуриков. 9 Musical Examples Sax-alto & Sax-tenor. Supplement to Volume 1. Збірка вправ для студентів музичних Вузів. Вправи для саксофона альт та тенора для імпровізації до розробки J. Aebersold. How to Play Jazz and Improvise. Vol. 1, Supplement. X.: ХНУМ, 2014, 28 с.
25. Віктор Чуриков. Збірка вправ для саксофона альт та тенора для імпровізації - як додаток до навчально-методичного посібника Джеррі Бергонзі - Мелодичні структури. Навчально-методичний посібник. Харків, ХНУМ імені І. П. Котляревського. – 2017, 169 с.
26. Андрій Шеломенцев. Сторінки становлення джазу в Києві., Музика., К. 2020р.
27. Contest and festival performance solos alto saxophone. USA : Theodore Presser, 1966. 19 p.
28. Delangle C., Bois C. Methode de saxophone. Volume 1. Paris : Henri Lemoine, 1997. 98 p.
29. Delangle C., Bois C. Methode de saxophone. Volume 2. Paris : Henri Lemoine, 2003. 131 p.
30. Londeix J.-M. El saxofon ameno. Método para todos los saxofones. Paris : Henri Lemoine, 1992. 91 p.
31. Londeix J.-M. Gammes conjointes et en intervalles pour tous les saxophones. Paris : Henri Lemoine, 1989. 33 p.
32. Marsel Mule. Gammes et arpeges. 1 cahier. Paris: Alphonse Leduc, 2003. 30 p.
33. Paul de Ville. Universal method for the saxophone. Kindle Edition, 1908. 313 p.
34. Rae J. Saxophone Debut. Wien : Universal Edition A.G., 2011. 21 p.
35. Sweet & Romantic Jazz: Lovely Background, Candle Light Dinner Music, Lover Mood Lounge, Romantic Instrumental Song, 2018
36. Lacour G. 50 etudes for saxophone. Book 1. Gerard Billaudot, 1989. 19 p.
37. Night of Wine and Love: Romantic Jazz, Smooth Cocktail Party, Slow Emotions 2019
38. Miracle S.E. An exploration of the French and American schools of classical saxophone. Akron: University of Akron, 2015.

Політика навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент саксофон» вирішуються художні, звукові, технічні завдання, з'являється вміння самостійно визначати завдання професійного та особистого розвитку.

Головне завдання викладача полягає у тому, щоб навчити здобувача освіти умінню наполегливо відпрацьовувати технічні прийоми гри, відтворювати всі деталі нотного тексту, збагатити арсенал засобів художньої виразності гри н електрогітарі. Запорукою успішної роботи є осмислення технічного завдання, апробація виконавських прийомів на занятті і закріплення набутих навичок в процесі самостійної роботи. Методичною установкою викладача в процесі навчання гри на додатковому музичному інструменті є поступове накопичення знань і умінь, можливість реалізувати набуті здобувачами освіти знання в процесі роботи над музичними творами. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння навичками **soft skills**:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.
Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

Диференційований залік – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –A, B, C, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення

90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

Розподіл балів, які отримують студенти (індивідуальні заняття та самостійна робота)

МОДУЛЬ 1								
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 2								
T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 3								
T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	90-100	A
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59	FX
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухо-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відряджується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist.pdf

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

СИЛАБУС КУРСУ ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ. УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва
Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Машковцев Євгеній Аркадійович, викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: truecolorsband@ukr.net

Прореквізити дисципліни: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради.

Постреквізити дисципліни: Клас ансамблю, Методика і практика роботи з ансамблем, Виконавська інтерпретація, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Вокальний, інструментальний тренінг, Концертно-виконавська практика, Звукорежисерська практика

Призначення дисципліни

Мета навчальної дисципліни - Сформувати уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (акордеон) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття студентами основних навичок гри на акордеоні;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри.
- вміння працювати в естрадному колективі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Додатковий інструмент» ударні інструменти сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Компетенції	Шифр
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	СК 1
Здатність створювати та реалізовувати власні художні	СК 2
Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	СК 4
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	СК 9
Здатність оперувати професійною термінологією.	СК 11
Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	СК 13

Зміст і структура курсу

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни «Додатковий інструмент» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких **програмних результатів навчання (ПРН):**

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14

Практична спрямованість

Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент ударні інструменти» є вибірковою дисципліною навчального курсу, який розроблено на основі освітньої програми, робочої навчальної програми підготовки бакалаврів з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент» вивчає: теоретичну складову – реалізується у ході індивідуальних; практичну складову – здійснюється у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання; самостійна робота студентів – реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у поза аудиторних домашніх заняттях. Навчальний курс розрахований для опанування студентом навичок гри на додатковому музичному інструменті, який можна застосовувати у навчальному процесі та майбутній музично-педагогічній діяльності.

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Загальна кількість годин – 120

Кількість модулів – 4,

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год.

Рік підготовки: 1,2,3

Семестр: II,III,IV,V

Індивідуальні денна форма навчання - 64 год.; заочна форма навчання – 18 год.

Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год.

Вид підсумкового контролю: Колоквіум. Творчий показ

Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр	Кількість годин						Вид контролю
	Всього		Індивідуальні		Самостійна робота		
	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	
I курс, II семестр модуль I	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, III семестр, модуль II	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
II курс, IV семестр модуль III	30	30	16	4	14	26	диференційований залік
III курс, V семестр модуль VI	30	30	16	6	14	24	диференційований залік
Разом	120	120	64	18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, II семестр			
1, 2	Тема 1. Історія інструменту.	4	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 2. Склад ударної установки.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 3. Контроль правильного положення рук та корпусу при грі.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 4. Контроль правильного падіння рук.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 5. Відпрацьовування одиночних ударів із метрономом.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 6. Підбір та робота над репертуаром.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ II, II курс, III семестр			
1, 2	Тема 7. Контроль подвійних ударів бас-барабаном.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 8. Контроль подвійних ударів	5	Опрацювання практичного матеріалу

	бас барабаном,тріолі.		за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 9. Дріб на малому барабані із притиском.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 10. Ghost ноти.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 11. Контроль відкритого хегу.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 12. Використовування форшлагів на барабанах.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ III , II курс, IV семестр			
1, 2	Тема 13. Читання нот малим та бас-барабаном.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 14. Динамика у рок, поп, джазі і т.д та академічний музиці.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 15. Реггі.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 16. Контроль подвійних ударів руками.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 17. Босса нова.	5	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 18. Самба.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
МОДУЛЬ VI; III курс, V семестр			
1, 2	Тема 19. Контроль читання нот.	4	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
3, 4, 5	Тема 20. Дріб подвійними ударами.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
6, 7, 8	Тема 21. Фанк.	6	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми.

			Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
9, 10	Тема 22. Свінг.	4	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
11, 12, 13	Тема 23. Соло.	5	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
14, 15, 16	Тема 24. Гра із метрономом.	6	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

Самостійна робота

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмій і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Рекомендована література

1. Александрова, Наталія Глібівна. Інтонування як типологічний чинник музичної композиції. На матеріалі української камерно-інструментальної творчості [Текст] : навч.-метод. посіб. для викладачів та студентів вищ. навч. муз. закл. III-IV рівнів акредитації / Н. Г. Александрова ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса : Астропринт, 2015. - 164,
2. Боровик, Микола Костянтинович. Музичні форми та жанри [Текст] / М. К. Боровик ; АН УРСР. - К. : Вид-во АН УРСР, 1962. - 61 с.
3. Бурдь В. Г. «Теорія і методика професійного навчання студентів-виконавців художньому інтонуванню на ударних інструментах» В.Осадчук “Етюди для малого барабана” Випуск 1, випуск 2
4. Купинський К. М. “Школа гри на ударних інструментах”
5. Мисько А.А. та Цюлюпа Н.Л. Ударні інструменти в культурно-мистецькому житті рівненщини. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя, 2019 (Вип.11). с. 92-96.
6. Романовський В.І. Особливості формування української національної школи гри на духових та ударних інструментах. «Young Scientist» № 11 (51) November, 2017

7. Тюфлин М. Ю. «Реальна доля на ударній установці»
8. Філатова, Ольга Олександрівна. Жанровий генезис виконавського діалогу в музиці (на матеріалі камерно-вокальної творчості) [Текст] : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / О.О.Філатова ; Одеська держ. музична академія ім. А.В.Нежданової. - О., 2005. - 15 с.
9. Шабанова Ю.А. Філософія и музика: місто зустрічі – людина. Днепр: ЛИРА, 2017. 172 с
10. Шмидт У. У пошуках ідеї твору – у чому полягає сенс музичного твору. Київське музикознавство. 2010. В. 33. С. 58–65.
11. Черноіваненко А.Д. Про деякі передумови автономізації музичного інструменталізму. Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. 2016. В. I (6)
12. Buddy Rich's. Modern interpretation of snare drum rudiments / Ted MacKenzie, Buddy Rich. Book/2-DVDs. New York : Music Sales America, 2006. 120 p.
13. Chambers D. Serious Moves. DVD. Alfred Pub Co. 2005.
14. Chapin J. Advanced Techniques for the Modern Drummer: Coordinated Independence as Applied to Jazz and Be-Bop. Book & CD-ROM. Van Nuys, California : Alfred Music, 2002. Vol. 1. 64 p.
16. Contemporary Drumset Techniques: Innovative Concepts for the Contemporary Drummer / Rick Latham. Book & 4 CDs. Van Nuys, California : Alfred Music, 2009. 64 p.
17. Contemporary Drummer / Rick Latham. Book & 4 CDs. Van Nuys, California : Alfred Music, 2009. 64 p.
18. Alfred Music, 2009. 64 p.
19. Louies Bellson "Modern reading text in 4/4"
20. Louies Bellson "Old time leading text"
21. Charlie Fechter "Golf clubs on Fences I have known"
22. Dave Weckl "Ultimate play along" vol.1
23. Dave Weckl "Ultimate play along" vol.2
24. Dave Weckl "In session"
25. Dennis Chambers "In the pocket"
26. Dennis Chambers "Serious moves"
27. David Garibaldi "The funky beat"
28. David Garibaldi "Future sound"
29. David Garibaldi "The code of funk"
30. Jim Chapin "Advanced techniques for the modern drummer"
31. Cristiano Micalizzi "Enciclopedia dei ritmi per batteria e basso"
32. Lincoln Goines & Robbie Amen "Funkyfuing the clave"
33. Nelson Faria & Cliff Corman "Inside the Brazilian rhythm section"
34. Horacio El negro Hernandez "Conversation in clave"
35. John Riley "Art of bop drumming" vol. 1
36. John Riley "Art of bop drumming" vol. 2
37. Johny Rabb "Jungle metodo"

Політика навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент ударні інструменти» вирішуються художні, звукові, технічні завдання, з'являється вміння самостійно визначати завдання професійного та особистого розвитку.

Головне завдання викладача полягає у тому, щоб навчити здобувача освіти умінню наполегливо відпрацьовувати технічні прийоми гри, відтворювати всі деталі нотного тексту, збагатити арсенал засобів художньої виразності гри н електрогітарі. Запорукою успішної роботи є осмислення технічного завдання,

апробація виконавських прийомів на занятті і закріплення набутих навичок в процесі самостійної роботи. Методичною установкою викладача в процесі навчання гри на додатковому музичному інструменті є поступове накопичення знань і умінь, можливість реалізувати набуті здобувачами освіти знання в процесі роботи над музичними творами. Навчальна дисципліна передбачає оволодіння навичками **soft skills**:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

Політика оцінювання

Форми контролю знань студентів: публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної / ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів студентів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень студента за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

- **Диференційований залік / екзамен** – студент вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовний модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу певного періоду навчання та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедри

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання;

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні, практичні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Модуль 3	60 %
Модуль 4	60 %
Диференційований залік – (практичний показ)	30 %

Розподіл балів, які отримують студенти (індивідуальні заняття та самостійна робота)

МОДУЛЬ 1								
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 2								
Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 3								
Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100
МОДУЛЬ 4								
Т 19	Т 20	Т 21	Т 22	Т 23	Т 24	СР	МК	всього
10	10	10	10	10	10	10	30	100

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Семестровий диференційований залік
Шкала оцінювання**

Національна 5-ти бальна шкала	Оцінка в балах	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 «відмінно» Студент володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	90-100	A
4 «добре» Студент здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
	3 «задовільно» Студент виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	12-16	64-73
	7-11	60-63	E
	2 «незадовільно» Студент не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	4-6	35-59
Студент не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	0-3	0-34	F

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відрховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену у наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації

(вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesni_st.pdf

Політика щодо відвідування. Здобувач освіти, що обрав навчальну дисципліну, яка триває декілька семестрів повинен відпрацювати весь курс.

Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.